

инатели-тѣ въ тѣзи зала къмъ едно лице, кое-то стои близо до срѣдата ѝ, кое-то бы си размѣнило мѣсто-то съ най-близкия си съсед!

Такъвъ е масшаба, по кой-то е построено звѣздо-то небе. Като погледнемъ на величественны-тѣ орбиты на далечны-тѣ планеты, и като изслѣдвамы безпредѣльны-тѣ пѣтица на нѣкои кометы, ный оебщамы страхъ, че може бы на небесно-то пространство да нѣма мѣсто за извършваніе на таквизи огромнмъ обыкалія; сега ный са успокойвамы. Облѣскванія не можтъ, да бждтъ планеты-тѣ на една система не са възмуцавжтъ отъ слѣнца-та на друга система. Сѣка система стои съвършенно отдѣлно и независимо, като са намѣрва въ назначенно-то ней мѣсто въ пространството, и вжтрѣ въ собствены-тѣ си предѣлы извършва свои-тѣ движенія.

До сега ный говорихмы само за Млѣчныя-Плѣтъ. Ако е възможно да са проияжятъ предѣлы-тѣ му, и да са примени прѣзъ тѣхъ въ области-тѣ на пространство-то, кои-то лѣжятъ задъ него, то ражда са въпросъ — какво ще срѣщнатъ тамъ наши-тѣ очи? Какво лѣжи задъ тѣзи могущественны предѣлы? Да ли съ този великъ звѣзденъ купъ са свършва твореніе-то и да ли всичко е пусто задъ неговы-тѣ предѣлы?

Тука пакъ телескопа ще ни отговори. Кога преминемъ отъ наше-то собствено слѣнце и по права линия са пренесемъ отъ звѣзда на звѣзда до дѣто оставимъ отъ подира си, въ величественна перспектива, единъ редъ отъ петстотинъ слѣнца, то ный ще стоимъ на граници-тѣ на нашія звѣзденъ купъ. Задъ насъ всичко блѣска съ свѣтлина-та на несмѣтны мірове, разсипаны въ страшно величіе; а прѣдъ насъ — дълбока, непроницаема, ненарушима тъма. Никое човѣческо око не може да проникне тѣзи мрачна бездна.

Но, като повыкамы на помощъ телескопа, нека слѣдвамы наше-то гръмадно пѣтешествіе прѣдъ пространство-то; на далечно разстояніе едвамы съглеждамы една слаба мъглива свѣтлина, единъ много малкъ свѣтливъ облачець, кой-то иде на срѣща ны, и къмъ този предмѣтъ ный ще са опѣтимъ сега. Но ный оставямы задъ насъ си блѣстящи-тѣ милионы на нашія собственъ великъ звѣзденъ купъ. Неговы-тѣ звѣзды са стѣписватъ отъ насъ и потъмняватъ; неговы-тѣ размѣры са смаляватъ, нѣкога той е изпълнялъ всичко-то небе, а сега мириады-тѣ на неговы-тѣ блѣстящи свѣтила можтъ да са сграбятъ почти въ една шепа. Но погледнете на прѣдъ. Нова вселенная, съ чудно величіе, открыва са прѣдъ очи-тѣ ви. Мъгливата свѣтлина, коя-то съзрѣхмы, са разрасти и разшири, и нейны-тѣ милионы слѣнца сега изпълнятъ всичко-то небе.

Ный достигнжхмы другъ купъ милионы звѣзды. Погледнете на дѣсно — нѣма предѣлъ; погледнете на лѣво — нѣма край. На горѣ, на долу, слѣнце са издига надъ слѣнце, и система, въ безконечна и неизмѣрима перспектива. Прѣдъ насъ стои нова вселенная, толкозъ славна, както и наша-та собствена; единъ новъ Млѣченъ-Плѣтъ, прѣзъ огромныя диаметръ на кого-то бързотечна-та свѣтлина не може да измине и въ хыляда години. Но и това не е още всичко. Изгѣзте въ ясна, студена, зимна нощъ, погледнете на звѣзды-тѣ, кои-то сж разсипаны по небе-то, и пречетете число-то имъ. За сѣко отдѣлно свѣтило, кое-то са вижда съ просто око, телескопа открыва **цѣла вселенная**, потънала далечъ въ дълбини-тѣ на